

111.

YILINDA ÇANAKKALE ZAFERİ VE ŞEHİTLERİ ANMA GÜNÜ

Öğrenci Çalışma ve Etkinlik Fasikülü

"Dur yolcu! Bilmeden gelip bastığın bu toprak, bir devrin battığı yerdir." Bu fasikül, Çanakkale ruhunu anlamak ve gelecek nesillere aktarmak amacıyla hazırlanmıştır.

"Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazsın?
'Gömelim gel seni târihe' desem sığmazsın."

"Ey şehit oğlu şehit, isteme benden makber,
Sana ağışunu açmış duruyor Peygamber."

Mehmet Akif ERSOY

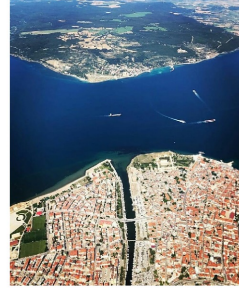
Hazırlayan
Murat Vuranlar
Mart / 2026

18 MART ÇANAKKALE ZAFERİ VE TARİHİ ÖNEMİ

Öğrenme Hedefi: Öğrenciler 18 Mart Çanakkale Zaferi'nin tarihî önemini, nedenlerini ve sonuçlarını anlayabilir ve bu bilgileri farklı soru türlerinde uygulayabilir.

Tarihî Arka Plan ve Strateji

Osmanlı İmparatorluğu, I. Dünya Savaşı'na girerken İtilaf Devletleri (İngiltere ve Fransa), İstanbul'u işgal ederek Osmanlı'yı saf dışı bırakmayı ve müttefikleri Rusya'ya yardım ulaştırmayı hedeflemiştir. Çanakkale Boğazı, bu planın en kritik noktasıydı.

Görsel 1: Çanakkale Boğazı'nın Stratejik Konumu

Görsel 2: Dönemin Savaş Gemileri ve Deniz Operasyonları

18 Mart Deniz Savaşı

18 Mart 1915'te İtilaf donanması büyük bir saldırı başlattı. Ancak Nusret Mayın Gemisi'nin döşediği mayınlar ve Türk topçusunun (Seyit Onbaşı gibi) kahramanca direnişiyle düşman gemileri ağır kayıplar vererek geri çekilmek zorunda kaldı.

Murat Hoca'nın Notu: 18 Mart 1915 sabahı denize açılan devasa donanma, akşam güneş batarken Nusret'in mayınları ve Türk topçusunun azmi karşısında bozguna uğramıştı.

Türk Tarihi Açısından Önemi

Çanakkale Zaferi, Türk milletinin bağımsızlık azminin ve vatan sevgisinin en büyük kanıtıdır. Milli Mücadele'nin 'önsözü' kabul edilen bu zafer, Mustafa Kemal Atatürk'ün askeri dehasını dünyaya tanıtmış ve Kurtuluş Savaşı'na giden ruhu ateşlemiştir. 'Çanakkale Geçilmez!' sözüyle tarihe kazınan bu direniş, modern Türkiye Cumhuriyeti'nin temellerindeki harçtır.

Öğrendiklerimizi

Uygulayalım

İtilaf Devletleri'nin Çanakkale Boğazı'nı geçmek istemelerindeki temel amaç nedir?

- Süveyş Kanalı'nı ele geçirmek
- İstanbul'u alarak Osmanlı'yı savaş dışı bırakmak
- Almanya'ya kara yoluyla saldırmak
- Sömürgelerine giden yolu korumak
- Orta Doğu'daki petrol yataklarını ele geçirmek

Ağır top mermilerini sırtlayarak düşman gemisini vuran kahraman Türk askeri _____'dir.

Nusret Mayın Gemisi, 18 Mart Deniz Zaferi'nde kilit bir rol oynamıştır.

- Doğru
- Yanlış

Açık Uçlu Soru: Çanakkale Zaferi'nin Türk halkı üzerindeki moral etkisini ve Milli Mücadele ruhuna katkısını açıklayınız.

18 MART ÇANAKKALE ZAFERİ ÇALIŞMA SAYFASI

Bölüm 1: Klasik Sorular

1. 18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi'nin temel nedenlerini kısaca açıklayınız.

2. Çanakkale Zaferi'nin Türk ve dünya tarihi açısından sonuçlarını belirtiniz.

Bölüm 2: Boşluk Doldurma

1. Çanakkale Boğazı'na gizlice mayın döşeyerek tarihin akışını değiştiren gemi _____ gemisidir.

2. 215 kilogramlık top mermisini tek başına kaldırarak İngiliz Ocean zırhlısını vuran kahramanımız _____'dir.

3. Mustafa Kemal Atatürk, Conkbayırı'nda askerlerine "Size taarruzu değil, _____ emrediyorum!" demiştir.

Bölüm 3: Çoktan Seçmeli Sorular

1. Aşağıdaki devletlerden hangisi Çanakkale Savaşı'nda İtilaf Devletleri bloğunda yer almıştır?

- a) İngiltere
- b) Almanya
- c) Bulgaristan
- d) Avusturya-Macaristan
- e) Osmanlı Devleti

2. Mustafa Kemal'in askeri dehasını kanıtladığı ve "Anafartalar Kahramanı" unvanını aldığı cephe aşağıdakilerden hangisidir?

- a) Kafkas Cephesi
- b) Çanakkale Cephesi
- c) Süveyş Kanalı Cephesi
- d) Galiçya Cephesi
- e) Suriye-Filistin Cephesi

Bölüm 4: Öğrenci Çalışma ve Not Alanı

Buraya konuyla ilgili notlarınızı alabilir veya bir görsel çizebilirsiniz.

Altın Not: Çanakkale Zaferi, Milli Mücadele'nin 'önsözü' niteliğindedir. Buradaki ruh, Kurtuluş Savaşı'nı kazandıran temel güçtür.

Murat Hoca Çözüyor: Temel Kavramlar ve Kronoloji

Sorular 1 – 10: Çözümlü Soru Seti ve Uygulama Alanı

Yönerge: Soruları dikkatlice okuyunuz. Kendi çözümünüzü yaptıktan sonra Murat Hoca'nın ipucunu inceleyerek cevabınızı kontrol ediniz.

Soru 1: 18 Mart Çanakkale Deniz Zaferi hangi yılda gerçekleşmiştir?

Murat Hoca'nın Notu: I. Dünya Savaşı'nın en kritik yıllarından biri olan 1915'i hatırla.

Soru 6: İngiliz ordusu bünyesinde savaşan Avustralya ve Yeni Zelanda askerlerine ne ad verilir?

Murat Hoca'nın Notu: ANZAC (Australian and New Zealand Army Corps) kısaltmasını hatırla.

Soru 2: Boğaz'ın sularına gizlice mayın dökerek düşman donanmasını durduran geminin adı nedir?

Murat Hoca'nın Notu: Efsanevi Nusret Mayın Gemisi, 7-8 Mart gecesi tarihin akışını değiştirmiştir.

Soru 7: Çanakkale Deniz Zaferi her yıl hangi tarihte resmi törenlerle kutlanmaktadır?

Murat Hoca'nın Notu: 18 Mart, Türk tarihinin en parlak deniz zaferlerinden biridir.

Soru 3: 215 kiloluk top mermisini tek başına sırtlayarak Ocean gemisini vuran kahramanımız kimdir?

Murat Hoca'nın Notu: Edremitli Seyit Onbaşı'nın insanüstü çabası zaferin sembolüdür.

Soru 8: Deniz hareketi başarısız olunca İtilaf Devletleri hangi tarihte kara çıkartmasına başlamıştır?

Murat Hoca'nın Notu: 25 Nisan 1915 sabahı başlayan kara savaşları aylar sürmüştür.

Soru 4: Çanakkale'de Osmanlı Devleti'ne karşı savaşan ana İtilaf Devletleri hangileridir?

Murat Hoca'nın Notu: Özellikle deniz gücüyle öne çıkan İngiltere ve Fransa başı çekmektedir.

Soru 9: Mustafa Kemal'in Çanakkale'deki başarısının Milli Mücadele liderliği üzerindeki etkisi nedir?

Murat Hoca'nın Notu: Olgu, uzun süreli değişimlerdir. Örn: Anadolu'nun Türkleşmesi. Başlangıcı ve bitişi net değildir.

Soru 5: Mustafa Kemal, "Size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum" sözünü hangi mevkide söylemiştir?

Murat Hoca'nın Notu: 19. Tümen Komutanı olarak Conkbayırı'ndaki kritik müdahalesini düşün.

Soru 10: Çanakkale Savaşları'ndaki üstün başarılarından dolayı Mustafa Kemal'e verilen ve halk arasında tanınmasını sağlayan unvan nedir?

Murat Hoca'nın Notu: Bu unvan, özellikle Anafartalar Grup Komutanlığı dönemindeki başarılarıyla özdeşleşmiştir.

Murat Hoca'dan Hatırlatma: Seyit Onbaşı'nın kaldırdığı mermi, vatan sevgisinin neleri başarabileceğinin en somut örneğidir.

Murat Hoca Çözüyor: Çanakkale Zaferi

Sorular 11 - 20: İleri Seviye Soru Seti ve Uygulama Alanı

Yönerge: Serinin devamındaki sorularla bilgini derinleştir. Murat Hoca'nın ipuçları sana rehberlik edecek!

Soru 11: 18 Mart Deniz Zaferi'nde İtilaf donanmasının kaybettiği üç büyük zırhlıdan birini yazınız.

Murat Hoca'nın Notu: Bouvet, Irresistible veya Ocean gemilerini hatırla.

Soru 16: Çanakkale Cephesi'nde sağlık hizmetlerini organize eden önemli kurum hangisidir?

Murat Hoca'nın Notu: Hilal-i Ahmer (Kızılay) cephede aktif rol almıştır.

Soru 12: Çanakkale Savaşları'nda 57. Alay'ın tamamının şehit olduğu kritik bölge neresidir?

Murat Hoca'nın Notu: Conkbayırı ve Arıburnu civarındaki kahramanlık destanını düşün.

Soru 17: Zaferimiz, hangi müttefik devletin yardım alamayıp savaştan çekilmesine yol açmıştır?

Murat Hoca'nın Notu: İtilaf Devletleri'nin yardım gönderemediği kuzey müttefikini (Rusya) hatırla.

Soru 13: Çanakkale'de sergilenen direniş, daha sonra hangi mücadelenin ruhuna temel olmuştur?

Murat Hoca'nın Notu: Milli Mücadele ve Kurtuluş Savaşı ruhunun temelleri burada atıldı.

Soru 18: Çanakkale Savaşları'nda hendeklerde geçen çok yakın mücadeleye ne ad verilir?

Murat Hoca'nın Notu: Birbirine 8-10 metre uzaklıktaki "Siper Savaşları" tabirini hatırla.

Soru 14: Nusret Mayın Gemisi'nin operasyonunu yöneten Tophaneli Yüzbaşı kimdir?

Murat Hoca'nın Notu: Yüzbaşı Hakkı Bey ve Hafız Nazmi Bey'in başarısını hatırla.

Soru 19: Boğaz'ın en dar noktasını savunan stratejik kalelerden birinin adını yazınız.

Murat Hoca'nın Notu: Kilitbahir veya Çimenlik kaleleri bu savunmanın kalbidir.

Soru 15: Çanakkale Savaşları toplamda yaklaşık ne kadar sürmüştür?

Murat Hoca'nın Notu: Şubat 1915'te başlayıp Ocak 1916'ya kadar süren uzun bir mücadeledir.

Soru 20: Türk milletinin birliğini simgeleyen bu zaferin ortak adı nedir?

Murat Hoca'nın Notu: Bağımsızlık azmi ve efsanevi "Çanakkale Ruhunu" düşün.

Altın Not: Çanakkale'de verilen şehitler, bu vatanın tapusunun kanla mühürlendiğinin kanıtıdır. Unutma: Çanakkale Geçilmez!

1. SAYFA: Çanakkale Zaferi ve Tarihi Önemi

- **Çoktan Seçmeli Soru:** Cevap "İstanbul'u alarak Osmanlı'yı savaş dışı bırakmak". Temel stratejik hedef, başkenti düşürerek savaşı kısa sürede bitirmektir.
- **Doğru mu Yanlış mı:** Cevap "Doğru". Nusret Mayın Gemisi'nin 7-8 Mart gecesini döşediği 26 mayın, 18 Mart'ta donanmanın bozguna uğramasında başrolüdür.
- **Boşluk Doldurma:** Cevap "Seyit Onbaşı". 215 kg'lık mermiyi kaldırarak Ocean gemisini vurmuştur.
- **Uzun Cevap:** Bu zafer, Türk halkının orduya ve zafere olan inancını pekiştirmiş, Kurtuluş Savaşı'nın psikolojik temelini oluşturmuştur.

2. SAYFA: Çanakkale Zaferi Çalışma Sayfası

Bölüm 1: Klasik Sorular

- 1. Nedenler:** İtilaf Devletleri'nin zor durumdaki müttefikleri Rusya'ya askeri ve ekonomik yardım ulaştırmak istemesi, İstanbul ve Boğazları ele geçirerek Osmanlı Devleti'ni savaş dışı bırakma stratejisi ve henüz savaşa girmemiş Balkan devletlerini kendi yanlarına çekme amacı temel nedenlerdir.
- 2. Sonuçlar:** I. Dünya Savaşı'nın süresi en az 2 yıl uzamıştır. Yardım alamayan Çarlık Rusya'da ekonomik kriz derinleşmiş ve Bolşevik İhtilali'ne zemin hazırlanmıştır. Türk ordusunun kazandığı bu zafer, Milli Mücadele'nin ruhunu oluşturmuş ve Albay Mustafa Kemal'in askeri dehasının hem yurt içinde hem de dünya çapında tanınmasını sağlamıştır.

Bölüm 2: Boşluk Doldurma

1. **Nusret Mayın** Gemisi
2. **Seyit Onbaşı** (Edremitli Seyit)
3. Size taarruzu değil, **ölmeyi** emrediyorum!

Bölüm 3: Çoktan Seçmeli Sorular

1. Cevap \ "İngiltere \ ". Diğer şıklar İttifak Bloğu (Osmanlı'nın müttefikleri) devletleridir.
2. Cevap \ "Çanakkale Cephesi \ ". Anafartalar Kahramanı unvanı buradaki başarılarından gelir.

Öğretmen Notu: Açıklamalı cevaplar, öğrencilerin sadece doğru şıkkı öğrenmesini değil, konunun mantığını ve tarihî arka planını kavramasını hedefler. Sınıf içi tartışmalarda bu açıklamalardan yararlanabilirsiniz. "Murat Hoca Çözüyor" bölümlerinin cevapları ise ilgili sayfadaki ipuçlarında saklıdır!